

Biuletyn

Koła Miłośników
Dziejów Grudziądza

Odnaka
COSMSL

Rok IV: 2006

Numer 22 (96)

Data odczytu: 21.6.2006

Data wydania: 21.6.2006

mgr Krzysztof Czerepowicki

Centralny Ośrodek Szkolenia Młodszych Specjalistów

Logistyki

w Grudziądzu

Grudziądz już od początku swojego istnienia związany był – w mniejszym lub większym stopniu - z wojskiem. Polacy, Szwedzi czy też Prusacy uważali położenie miasta za bardzo istotne w swoim systemie obronnym. Dlatego też każdy okres w dziejach miasta można zilustrować licznymi przykładami budowli: Warowny zamek na wiślanej skarpie, mury obronne, bramy miejskie, słynna grudziądzka cytadela czy wreszcie zbudowane w drugiej połowie XIX wieku liczne kompleksy koszarowe, świadczą o tym w sposób nie podlegający dyskusji.

W latach międzywojennych o charakterze miasta w znaczący sposób decydowało wojsko. W dniu 23 stycznia 1920 roku po 148 latach zaborów Grudziądz powrócił do Macierzy. Ważną rolę w procesie repolonizacji Grudziądza odegrało wojsko nadając miastu specyficzny i niepowtarzalny klimat. Grudziądz w latach 1920 - 1939 był jednym z większych garnizonów wojskowych w ówczesnej Rzeczypospolitej. Wszystkie znajdujące się w mieście koszary po pracach adaptacyjnych zostały obsadzone przez jednostki odrodzonego Wojska Polskiego.

Poza jednostkami liniowymi oraz zabezpieczającymi w międzywojennym Grudziądzu miały siedzibę liczne szkoły wojskowe. Najstojniejsza z nich, to funkcjonująca od 15 sierpnia 1920 roku Centralna Szkoła Jazdy, potem z początkiem 1923 roku - przemianowana na Centralną Szkołę Kawalerii. CSK wskutek kolejnej reorganizacji od 11 listopada 1925 roku zaczęła działać jako Obóz Szkolny Kawalerii, by 1 czerwca 1928 roku otrzymać ostateczną i najbardziej znaną obecnie nazwę Centrum Wyszkozenia Kawalerii.

Osobny rozdział historii szkolnictwa wojskowego w Grudziądzu stanowi szkolnictwo lotnicze. W okresie międzywojnia Grudziądz odegrał istotną rolę, jako kuźnia kadr dla potrzeb polskiego lotnictwa wojskowego. Wykorzystując koszary im. Świętopełka (przy dzisiejszej ulicy Chełmińskiej), infrastrukturę, hangary i lotnisko znajdujące się na terenie obecnego osiedla mieszkaniowego „Lotnisko” czy też lotnisko polowe w Bzowie oraz poligon lotniczy Grupy w latach 1920 - 1939 w Grudziądzu funkcjonowało kolejno pięć szkół lotniczych.

Do przebogatej tradycji wojskowych, a w szczególności tradycji szkolnictwa wojskowego nawiązuje również współczesny Grudziądz. Funkcjonujący od 1951 roku w koszarach po 16 Pułku Artylerii Lekkiej (*16 Pułku Artylerii Polowej*) 31 Ośrodek Szkolenia Specjalistów Samochodowych, powołany do życia w 1969 roku Ośrodek Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich stacjonujący w koszarach po 65 Starogardzkim Pułku Piechoty, dyslokowany w pobliskiej Grupie od 1968 roku Wojskowy Ośrodek Szkolenia Operatorów i Mechaników Służby Zakwaterowania i Budownictwa, funkcjonujący w okresie od 1 marca 1995 roku do 20 lutego 2002 roku Centralny Ośrodek Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki, czy

wreszcie formowany z dniem 1 marca 2002 roku 1 Ośrodek Szkolenia Kierowców dają tej tezie namacalny dowód.

Nie można też zapomnieć o funkcjonującym w latach 1957 - 1996 w koszarach przy ulicy Chełmińskiej (po CWK i szkołach lotniczych) Ośrodku Szkolenia Specjalistów Ubezpieczenia Lotów - jednostce szkolącej młodszych specjalistów w zakresie naziemnej obsługi lotnisk i zabezpieczenia lotów.

Zgodnie z zarządzeniem szefa Sztabu Generalnego WP z dnia 18 października 1994 roku i zarządzeniem dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego z dnia 19 listopada 1994 roku z dniem **1 marca 1995** roku został sformowany **Centralny Ośrodek Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki**. Przejął on zadania szkoleniowe rozformowanych w dniu 28 lutego 1995 roku Ośrodka Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich oraz 31 Ośrodka Szkolenia Specjalistów Samochodowych. Ponadto Ośrodek przejął zadania szkoleniowe:

- ❖ Wojskowego Ośrodka Szkolenia Kucharzy w Chełmie Lubelskim w zakresie szkolenia kucharzy;
- ❖ Wojskowego Ośrodka Szkolenia Służby Zakwaterowania i Budownictwa w Giżycku w zakresie szkolenia specjalistów pożarnictwa.

Od początku swojego istnienia COSMSL był podporządkowany dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego.

W dniu 20 grudnia 1999 roku minister Obrony Narodowej wydał zarządzenie w sprawie zmian organizacyjno - dyslokacyjnych w wybranych jednostkach Wojsk Lądowych. W ślad za tym, w dniu 17 stycznia 2001 roku dowódca Wojsk Lądowych wydał rozkaz w sprawie zmiany podporządkowania centrów i ośrodków szkolenia. Realizując ustalenia zawarte w tym rozkazie w dniu 27 stycznia 2001 roku w Grudziądzu odbyła się uroczystość przekazania COSMSL w podporządkowanie dowódcy Wojsk Lądowych.

W takich uwarunkowaniach COSMSL funkcjonował do dnia 28 lutego 2002 roku. 25 maja 2001 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił „Ustawę o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2001 - 2006”.

W wykonaniu tej ustawy dowódca Wojsk Lądowych w dniu 15 listopada 2001 roku wydał rozkaz w sprawie przeformowania ośrodków szkolenia specjalistów logistyki, w myśl, którego z dniem 28 lutego 2002 roku Centralny Ośrodek Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki zostaje przeformowany w 1 Ośrodek Szkolenia Kierowców.

Stosunkowo krótki okres istnienia Ośrodka, to czas tworzenia nowoczesnej dydaktyczno - materialnej bazy szkoleniowej, to czas swoistej więzi z historią i współczesnością miasta i najbliższych okolic.

Dzięki dużemu zaangażowaniu kadry zawodowej, słuchaczy oraz pracowników wojska, grudziądzki Ośrodek zasłużenie cieszył się niezmiennie dobrą opinią w środowisku wojskowym. Podobnego zdania było bezpośrednio otoczenie - miasto Grudziądz i okoliczne gminy, z którymi Ośrodek utrzymywał ściśle i bardzo dobre kontakty. Sprawcą sukcesów COSMSL byli ludzie, którzy włożyli wkład w wysoko oceniane osiągnięcia dydaktyczno - wychowawcze.

W uznaniu zasług Ośrodków tworzących COSMSL oraz ich poprzedników społeczeństwo Ziemi Grudziądzkiej i Świeckiej ufundowało sztandar, który na podstawie art. 10 ust. 1 „Ustawy o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” z dnia 19 lutego 1993 roku Prezydent RP nadał Centralnemu Ośrodkowi Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki.

Podpisy pod aktem nadania sztandaru złożyli Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa i minister Obrony Narodowej Wojciech Okoński. Uroczystość wręczenia odbyła się w dniu 2 grudnia 1995 roku na grudziądzkim Rynku u stóp Pomnika Żołnierza Polskiego. Wręczenia sztandaru w imieniu Prezydenta RP dokonał zastępca Szefa Inspektoratu Logistyki - szef Sztabu Logistyki Sztabu Generalnego WP gen. bryg. Stanisław Filipiak.

Rodzicami chrzestnymi sztandaru byli Pani Alicja Koniuchowska - długoletnia pracownica Ośrodka Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich i Centralnego Ośrodka Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki oraz pułkownik w stanie spoczynku Czesław Górski - były komendant 31 Ośrodka Szkolenia Specjalistów Samochodowych, przewodniczący Koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych.

Z okazji nadania Ośrodkowi sztandaru wydano okolicznościowy medal według projektu ppłk. mgr. Romana Sobocińskiego, ppłk. mgr. Zbigniewa Pawłowskiego i pana Jarosława Urbańskiego.

W roku 1999 rozpoczęto prace związane z odznaką pamiątkową COSMSL. Przeprowadzone w dniu 23 września 1999 roku zebranie żołnierzy zawodowych Centralnego Ośrodka Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki podjęło uchwałę w sprawie wprowadzenia i używania odznaki pamiątkowej. Odznaka miała być - według uczestników zebrania - zewnętrznym symbolem służby w COSMSL oraz dowodem zasług poniesionych dla Ośrodka. W rozkazie komendanta ogłoszono konkurs na projekt odznaki, w którym decyzją powołanej komisji konkursowej najlepszym okazał się pomysł przedstawiony przez mł. chor. szt. Krzysztofa Komorowskiego.

Celem - według pomysłodawców - nadawania odznaki pamiątkowej miało być zacieśnienie braterstwa i więzi koleżeńskich środowiska wojskowego oraz utożsamianie się pracowników wojska z zakładem pracy. Uchwalony przez wyżej wymienione zebranie szczegółowy „Regulamin Odznaki Pamiątkowej Centralnego Ośrodka Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki” w ścisły sposób określał zasady nadawania i pozbawiania odznaki.

Podstawowym zadaniem Centralnego Ośrodka Szkolenia Młodszych Specjalistów Logistyki było szkolenie dla potrzeb Sił Zbrojnych RP młodszych specjalistów logistyki oraz kandydatów na kierowców kategorii „C”. Ponadto w Ośrodku prowadzono wiele zleczanych przez przełożonych różnorodnych specjalistycznych szkoleń kursowych dla żołnierzy zawodowych służby stałej i kontraktowej, żołnierzy zasadniczej nadterminowej służby wojskowej, żołnierzy zasadniczej służby wojskowej oraz pracowników wojska.

W tym celu w strukturze organizacyjnej COSMSL znalazły się „moduły” szkolące w systemie czteromiesięcznym: Szkoła Młodszych Specjalistów Operatorów Żurawi oraz Szkoła Młodszych Specjalistów Pożarnictwa oraz „moduły” o trzymiesięcznym okresie szkolenia: Szkoła Młodszych Specjalistów Kucharzy, Szkoła Młodszych Specjalistów Elektromechaników, Szkoła Młodszych Specjalistów MPS oraz Szkoła Kandydatów na Kierowców (Ośrodek Szkolenia Kierowców).

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisz, KMDG. Logo KMDG wykonał Grzegorz Rygielski